

Nyesttámadások a telepeken

- A költőtelepeken élő vércsék élete azonban nem csak játék és mese. A mozgalmas nappalokat követő éjjeleken olykor meglepik a nyestek a kotló madarakat, vagy fiókákat rabolnak. Kollégáink élvefogó csapdákat üzemeltetnek a veszélyeztetett helyeken, és a befogott nyesteket távolabb szállítják, ahol nem tehetnek kárt fokozottan védett természeti értékekben.

Amennyiben szívesen értesülne híreinkről, programjainkról, jelentősebb eredményeinkről, kérjük, iratkozzon fel elektronikus hírlevelünkre is. Ezt megteheti weboldalunkon, illetve ha utalással támogatja munkánkat, kérjük, a közleményben az azonosító mellett írja meg e-mail-címét is. **Link: <https://www.mme.hu/node/4201>**

Kék vércsék és tűzok a határ mentén

- A LIFE20 NAT/SK/001077 kódszámú projektben a Szlovák Ragadozómadár-védelmi Egyesület vezetésével, a Fertő–Hanság Nemzeti Park Igazgatósággal és Várbalog község önkormányzatával közösen is munkálkodunk azon, hogy a határtérségben még inkább lecsökkent kékvércse- és tűzokállomány számára a gazdálkodókkal összefogva kedvezőbb élőhelyi feltételeket teremtsünk, hogy ez a két faj minél sikeresebben nevelhesse fel fiókait. Ennek további részleteiről a steppelife.eu weboldalon tájékozódhat.

A MAGYAR MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET 2022/3. SZÁMÚ HÍRLEVELE

Köszöntőlevél	1
Kék, és a miénk	2-3
Tudnivalók, információk	4
Hogyan segítheti a kékvércse-védelmet?	4

A madarak mindig tudnak meglepetést okozni. **A kék vércse** például, ez a kis termetű sólyom **a legnagyobb hősök közé tartozik**. Jeladókkal ellátott kék vércsék adataiból tudjuk, egy-egy madár az élete folyamán akár 300-500 ezer kilométert is megtesz vándorútjain Dél-Afrika és a Kárpát-medence között. Korántsem luxusutazásról van szó: a kedvezőtlen időjárás és az orvvadászat is tizedeli őket. Miközben itthon is **veszélyben vannak, hiszen élőhelyeik, a puszták, a legelők egyre inkább átalakulnak**. Sokszor mondjuk, és most sem mondhatunk mást: az intenzív mezőgazdaság helyett környezetkímélő termelési módokra van szükség. **A helyzet összetett, de nem reménytelen**. A kétezres évek elejének mélypontjáról el tudtunk mozdulni az élő- és költőhelyek védelmét célzó nemzetközi programok eredményeként. Ebben a hírlevelünkben a kék vércsét mutatjuk be, és szó lesz a vetési varjakról is, hiszen a két faj élete összekapcsolódik – mert a madarak mindig meg tudnak bennünket lepni.

Ismerje meg ezt a különleges ragadozó madarunkat, amelynek fennmaradását most Ön is segítheti!

Madárbarát üdvözléssel:

Dr. Halmos Gergő
üzve vezető igazgató

Fotó: Máté Bence

A madarak védelme elképzelhetetlen környezetünk megóvása nélkül. Éppen ezért nyomtatjuk hírlevelünket újrahasznosított papírra.

Fotó: Palatitz Péter

HOGYAN SEGÍTHETI A KÉK VÉRCSÉK VÉDELMEBEN VÉGZETT MUNKÁNKAT?

2500

forinttal hozzájárulhat a lakosság és az agrárium szereplőinek tájékoztatásához.

5000

forinttal hozzájárulhat a költőládák kihelyezéséhez.

10 000

forinttal hozzájárulhat a madárgyűrűző és -monitoring-munkánkhoz.

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Címünk: H-1121 Budapest, Költő u. 21.

Bankszámlaszámunk: 11712004-20249829 | Adószámunk: 19001243-2-43

Honlapunk: www.mme.hu | E-mail: mme@mme.hu

Impresszum:

Kiadó: Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület | **Felelős kiadó:** dr. Halmos Gergő | **Lapalapító:** Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület | **Példányszám:** 32 300
Hírlevél-előállítás: Human Dialog Kft. | **Szerkesztőbizottság:** Bodnár Katalin, Karcza Zsolt, Nyerjék-Sümegei Zsófia, Palatitz Péter, Skrionya Barbara

Kiadó és szerkesztőség címe: 1121 Budapest, Költő u. 21.; telefonszám: +36-1 275-6247/123 (H-P: 9-12 óra)

Jelen hírlevelet a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (székhely: 1121 Budapest, Költő u. 21.; e-mail: mme@mme.hu; telefonszám: +36-1 275-6247/123; a továbbiakban: „Adatkezelő”) küldte Önnek. Adatait az Adatkezelő az Ön hozzájárulásával kezeli, mivel korábban adományozott, és hozzájárult adatai kezeléséhez. Az adatkezelés célja az Adatkezelő munkájának bemutatása. Az Adatkezelő az adatokat nem továbbítja harmadik személy részére. Az Adatkezelő az irányadó jogszabályok alapján vesz igénybe adatfeldolgozót. A jelen levél küldése során adatfeldolgozóként a Human Dialog Kft. jár el (hírlevél előállítás, címlista kezelése). Az Adatkezelőtől tájékoztatást kérhet adatai kezeléséről, jogában áll kérni azok helyesbítését, törlését, kérheti az adatkezelés korlátozását, valamint hogy az Adatkezelőtől az adatokat géppel olvasható formában megkapja. Kérelmét az Adatkezelő fent írt elérhetőségein terjesztheti elő. Amennyiben nem kíván a jövőben hasonló megkereséseket kapni, vagy módosítani szeretné adatait, kérjük, jelezze az mme@mme.hu e-mail-címen, és a +36-1 275-6247/123-as telefonszámon (H-P: 9-12 óra) vagy a 1121 Budapest, Költő u. 21. címre küldött levélben. A kérelmet az Adatkezelő legkésőbb egy hónapon belül teljesíti. Jogellenes adatkezelés esetén a Nemzeti Adatvédelmi és Információs Zsűrihez (www.naih.hu) fordulhat.

KÉK, ÉS A MIÉNK

Fotó: Máté Bence

A puszták kincseként is szoktuk emlegetni ezt a kis termetű ragadozó madarat. Valóban kincs ez a madárfaj, hiszen ritka, tőlünk nyugatabbra már nem is fészkel. Tegyük meg mindent azért, hogy nálunk sokáig megmaradjon!

Kéknek hívjuk, pedig – el kell ismernünk – nem egészen kék. A hím sokkal inkább acélszürke, a tojó színárnyalatai pedig az okkersárgától a vöröses-barnáig terjednek. **A sólyomfélék közé tartozik, és ugyan ragadozó, de leginkább a rovarokat kedveli.** A Kárpát-medencétől a Bajkál-tóig a füves puszták, sztyeppék madara, legjelentősebb európai állománya a Kárpát-medence sík vidékein fordul elő. Ez a terület az elterjedésének a nyugati határa. A telet Afrika déli részén tölti.

A mi kincsünk, de nem csak azért, mert **tőlünk nyugatabbra már nem költ**, hanem azért is, mert a kék vércsék a mezőgazdaság legnagyobb segítői. Egyetlen kolónia költő madarai tízezres nagyságrendben gyérítik a mezei pockokat, és százezres nagyságrendben a rajzó rovarokat. Ezt **a biológiai védekezést segítik elő kollégáink** az agrár-környezetvédelmi programok kidolgozása során.

Egyetlen ragadozó madarunk, amely természetes fészektelepeken költ, de nem épít fészket magának. A vetési varjak fészket használja, miután a varjak költése befejeződött. Ha a kék

vércséről és annak védelméről beszélünk, akkor a vetési varjúról is említést kell tennünk.

Egyre kevesebb vetési varjú él ugyanis a saját természetes közegében, a szántóföldeken, és ehelyett a településekre, a városokba húzódnak be, veszélyeztetve ezzel más, az ő gallyfészkeiket használó madárfajok fennmaradását.

Az intenzív mezőgazdaság terjedése, a fasorok, véderdők kivágása, ezáltal a táplálékinálat elszegényedése, valamint a madarak és egyéb állatok zavarása okozza, hogy a varjak a városokba vándorolnak el, és így a kék vércsék költőhely nélkül maradnak. Ezért **az élőhelyvédelmi programokon túl az egyik legfontosabb tevékenységünk, hogy költőládák kihelyezésével teret biztosítsunk a vércséknek a sikeres költéshez.**

Fotó: Lóki Csaba

Fotó: Palatitz Péter

Fotó: Nyeriák-Sümegei Zsófia

A KULCS: ÉLŐHELYVÉDELEM!

- Műfészkek kihelyezése és a varjútelepek fenntartható kezelése
- A táplálkozóterületeken természetbarát mezőgazdasági módszerek alkalmazása
- A fészkek megóvása a nyest fiókarablásaitól
- A faj főbb vonulóhelyeinek védelme

Évtizedek óta tart a kék vércsék gyűrzése.

Kollégáink 12 ezer kék vércsét gyűrűztek meg az elmúlt 20 évben: kész családregények bontakoznak ki előttünk, az üknagymamák/üknagypapák nem ritkán 10-15 évet is megélnek, mialatt több tucat sikeres utódot nevelnek fel.

NAGY UTAZÁS

TUDÁSTÁR

Szeptember végén a kék vércsék útra kelnek, hogy a következő áprilisig 20 ezer kilométeres vándorutat tegyenek meg Dél-Afrikáig és vissza. Elképesztő belegondolni, hogy ezek a madarak 300-500 ezer kilométert is vándorolhatnak életük során.

A kék vércsék hosszú távú vonulók: hatalmas utat tesznek meg Afrika déli területeiig, és mielőtt útnak indulnak, gyülekezőhelyeiken több ezren is összegyűlnek. **Útjuk során a kedvezőtlen időjárás mellett más veszély is fenyegeti őket, többek között az orvvadászat.** Az úton sok madár elpusztulhat, a fiatal madarak akár 60-70%-a is. A 2006. év jelentette a mélypontot, akkor összesen csak 600 pár kék vércse költött hazánkban. Azóta a helyzet sokat javult, évről évre 1200 pár körüli a nálunk költő kék vércsék száma.

Fotó: Lóki Csaba